

se brigal za »publiciteto tistih Popperjevih stigmatujočih resuméjev«? Naj bi bil »socialni filozof« Lynkeus šel samo enkrat skozi kaznilnico, pa bi si na prstih obeh rok prav lahko seštel vse primere, za katere bi njegov sistem imel morda zaželjenega učinka, a stotine drugih, osobito povratnikov, bi se za njegove »resumeje« zmenilo prav tako malo, kakor za lanski sneg.

Menda je pisec sam čutil negodnost svojih idej in je baš zato prepustil drugim, da se okoristijo s plodom njegove študije — po njegovi smrti.

Dr. Metod Dolenc.

Razne vesti.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1924.

— (Zbor pravnikov kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Zagrebu.) Nismo se vozili s preveč lahkim srcem proti Zagrebu, v naših dušah je ležal dvom, kako se bodo odzvali pravniki pozivu sklicateljev in prirediteljev Zbora. Naglica, s katero se je pripravljaj Zbor, čigar svrha in značaj sta bila že po programu popolnoma različna od pravniških sestankov, ki so se prirejali doslej na naših tleh, s prva le redko dohajajoče prijave udeležencev so ustvarile nekako nervozno razpoloženje tistih, ki so stali Zboru najbližje. Poslednji dnevi so prinesli sicer že dokaj jasnosti in poživili tudi malodušneže, a jasne slike si še nismo mogli ustvariti.

Zato je bil prvi dan zborovanja presenečenje celo za največje optimiste. Dvorana v saborski palači v Zagrebu je bila nabito polna pravnikov vseh strok in iz vseh krajev širne domovine, bil je eden tistih tudi v tej zgodovinski dvorani gotovo redkih trenutkov, ko je preveval vso v njej natrpano množico en duh, eno mišljenje. Nad vsemi predsodki je zmagala zavest, da treba pravniškemu stanu kot takemu intenzivneje udeleževati se pri polaganju temeljev naši državi. To pa je mogoče samo na ta način, da priskočijo pravniki kot celota kompetentnemu zakonodajnemu faktorju na pomoč, da mu pomorejo tako teoretski z znanstveno kritiko njegovega dela, kakor tudi s praktičnimi nasveti. S tem pa je že izkazana potreba stalnih pravniških kongresov, potrebni stiki, čemur sledi spoznavanje in medsebojno zблиžanje pravnikov, pa se navežejo pri takih kongresih sami od sebe.

Zbor, ki se je vršil v solnčno jasnih dneh od 19. do 21. septembra, je to nalogo sijajno izvršil. Sledi naj kratko poročilo samo o poteku zbora, poročila in sprejete resolucije izidejo itak v tisku, v ostalem pa bodi le še omenjeno, da so dale različne družabne prireditve Zboru tudi na zunaj pečat sijajne manifestacije.

Na Zbor se je prijavilo pri pripravljalnem odboru nad 400 pravnikov. Na otvoritev pa je prihitelo še nebroj drugih pravnikov, tako da je

bila dvorana z vsemi galerijami napolnjena do zadnjega kottička. Prav nič ni pretirano, če trdimo, da je bilo v saborski dvorani ob 11., ko je otvoril Zbor podpredsednik pravniškega društva v Zagrebu dr. Verona, prisotnih okrog 700 pravnikov.

Po uvodnih besedah dr. Verone, ki se je spominjal tudi rane smrti Franja S me k i e, podpredsednika stola sedmorice odd. B in drugega podpredsednika Pravniškega društva zagrebškega, je pozdravil zbor minister pravde dr. H r a s n i c a, želeč prvemu Zboru pravnikov v svobodni domovini obilo uspehov. Za njim je pozdravil Zbor še zagrebški mestni načelnik H e i n z l. Nato se je konstituiralo predsedništvo Zbora. Z vzklikom so bili izvoljeni: za predsednika dr. V e r o n a, za I. podpredsednika D j. N e s t o r o v i ć, državni svetnik v pok. in predsednik Udruženja pravnika v Beogradu, za II. podpredsednika dr. D. M a j a r o n, predsednik društva »Pravnika« v Ljubljani, za tajnike dr. I. P o l i t e o, B. D j o r d j e v i ć in dr. R. S a j o v i c.

Kot prvi poročevalec je nastopil dr. Majaron o predmetu »O s n o v a n j e stalnih kongresov pravnikov kraljevine SHS«. Njegovim izvajanjem, ki so utemeljevala potrebo pravniških kongresov in določila smernice za statut teh kongresov, sta se pridružila tudi oba soporočevalca Nestorović (Beograd) in dr. H. Spitzer (Osjek).

O drugem predmetu »Z a k o n o d a v n a t e h n i k a« je poročal univ. prof. dr. D. A r a n d j e l o v i ć iz Beograda. Podal je kratek pregled dosedanjega zakonodajnega dela v državi in stavil tudi razne nasvete, kako naj bi se delo pospešilo. Soporočevalec univ. prof. dr. D o l e n c (Ljubljana) pa je prav živo orisal napake, ki so se pojavljale dosedaj pri naši zakonodaji. S tem se je zborovanje ob 13. prekinilo in nadaljevalo popoldne ob 15. uri.

Predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani dr. J. B a b n i k je bil glavni poročevalec za »P r a v n o p o m o č v d r ž a v i«. Predložil je podroben načrt za poseben zakon, ki naj bi odpravil dosedanje nepravilike pri dajanju pravne pomoči. Z nekaterimi izjemami sta se mu pridružila tudi oba soporočevalca dr. J. J o v a n o v i ć iz Beograda in dr. M. M a j e r iz Zagreba.

Napake uredbe k »P r i s i l n i p o r a v n a v i i z v e n k o n k u r z a« ki je bila četrta točka na sporedu, sta prikazovala vsak s svoje strani univ. prof. dr. Ž. S p a s o j e v i ć (Beograd) in dr. L. H ö n i g s b e r g (Zagreb). Pledirala sta oba zato, da se ta pravni institut obdrži, da pa je potreben korenite reforme.

O zadnji točki sporeda »O d v e t n i š k i r e d« je govoril odv. dr. I. P o l i t e o (Zagreb). V kratkem, a lepo zasnovanem govoru se je dotaknil odvetniškega stanu samo na splošno, dočim je podvrgel soporočevalec dr. M. Š k e r l j (Ljubljana) zakonski načrt o odvetniškem redu podrobni kritiki. Obema referentoma se je pridružil še tretji poročevalec o tej točki dr. A. P a v l o v i ć iz Beograda. Skoro ob 19. na večer je bilo plenarno zborovanje zaključeno.

Drugi dan, v soboto dne 20. septembra, so zborovale posamezne sekcije, ki so bile prav številno obiskane in je bilo v vseh zelo živahno razpravljanje. Najdalje je zborovala 5. sekcija, ki je končala svoje delo šele pozno popoldne, ostale so bile rešile svoje delo že do 12. Mnogo debate je bilo tudi v 1. (stalni kongres) in 3. sekciji (pravna pomoč).

Sklepanje o rezultatih vseh sekcij, ki so temeljili v glavnem na predlogih poročevalcev v plenumu, je tvorilo dnevni red tretjega zborovalnega dne v nedeljo 21. septembra. Predsednik dr. Verona je dal resolucije, ki so jih predlagale poedine sekcije, na glasovanje. Resolucije o zakonodavni tehniki, pravni pomoči v državi in prisilni poravnavi izven konkurza so bile sprejete soglasno, zoper resolucijo o osnovanju stalnih pravniških kongresov je bilo samo par glasov, zoper resolucijo, tičočo se odvetniškega reda, pa so glasovali srbski odvetniški kandidatje in nekaj srbskih odvetnikov, ogromna večina pa je glasovala tudi za to resolucijo. Sledila je na to izvolitev odbora za prihodnji pravniški kongres. Za predsednika je bil izvoljen per acclamationem Dj. Nestorović, za podpredsednika dr. Polić in dr. Majaron, v ostali odbor pa dr. Babnik, dr. Dolenc, dr. B. Marković, dr. Peleš, dr. Stefanović, dr. Verona in dr. Zlatanović. S tem je Zbor dovršil svoje delo.

Predsednik Zbora dr. Verona se je v krasnem govoru zahvalil nato vsem onim, ki so pripomogli, da se je završil Zbor tako uspešno, dr. Pavlović pa je ob pritrjevanju vseh navzočih izrekel predsedniku zahvalo za vodstvo Zbora. Nato se je zborovanje zaključilo.

Naslednji dan, v ponedeljek 22. septembra, si je na povabilo ministra pravde ogledalo lepo število zborovalcev (okrog 300) moško kaznilnico v Lepoglavi. Drugi zborovalci so pričeli odhajati že v nedeljo zvečer proti domu, ostali so jim sledili po povratku iz Lepoglave. Vsi so odšli z zavestjo, da je bil Zbor potreben, da je utrdil v vseh prepričanje, da se morajo slična zborovanja ponavljati in da je le na ta način možno, dajati zakonodaji pobudo s strani pravniških krogov. Popolnega zadoščenja so si bili svesti zlasti slovenski pravniki, saj je v njihovem društvu »Pravniku« vzklila prva misel za Zbor in je »Pravnikovo« prizadevanje pridobilo zato tudi Beograd in Zagreb, njegovi referenti so pa vsestransko želi na Zboru samem obilno, zasluženno pohvalo.

Dr. R. S.

— (Smrtna kosa.) Dne 15. aprila t. l. je umrl po dolgotrajni bolezni Fran Regally, upokojeni dvorni svetnik in podpredsednik deželnega sodišča v Ljubljani. Smrtno bolezen, ki je napravila predčasno konec njegovemu življenju, si je nakopal pač vsled preoblega dela. Pokojnik je bil marljiv kakor mravlja in ni poznal odmora, da še skoro na smrtni postelji, se je pečal s svojim živlenskimi delom, s prirejanjem slovenske izdaje občega državlanskega zakonika. To delo je malone izvršil in pričakovati je, da bo zagledalo kmalu beli dan in ohranilo tako ime tega odličnega pravnikarja v našem spominu. — Dne 29. julija 1924 je nenadoma umrl dr. Josip Lavrenčič, odvetnik v Ljubljani. Dr. Lavrenčič je bil na glavni skupščini dne 12. februarja 1913 izvoljen za blagajnika društva »Pravnika« in je opravljal ta posel z izredno natančnostjo in vestnostjo do svoje smrti. Tež-

ki povojni časi so mu prizadevali obilo skrbi, kako obdržati Pravnikove finance v ravnotežju. Vendar je z večšo roko objadral srečno vselej vse preteče čeri. — Za čas zagrebškega Zbora je umrl Franjo S me k i a (dne 19. septembra 1924). Pokojnik je bil pred prevratom senatni predsednik vrhovnega in kasacijskega sodišča na Dunaju, z naredbo od 30. januarja 1920 pa je bil imenovan za podpredsednika stola sedmorice v Zagrebu in je vodil v tej lastnosti oddelek B tega sodišča. Številni, na zagrebškem Zboru zbrani slovenski pravniki so spremili na zadnji poti k večnemu počitku svojega prvega najvišjega sodnika v svobodni domovini. — R. i. p.!

— (O se b n e v e s t i.) Imenovani so: bivši okrajni sodnik v Trstu Karel B e n i č za okrajnega sodnika in bivši sodnik v Postojni Franc K o m p a r a za sodnika, oba za okrožje viš. dež. sodišča ljubljanskega, sodnika za okrožje Ivan M i k l u š za Maribor in Franc Č o š za Ribnico, avskultanti dr. Viktor B r e ž n i k, Franjo J u h a r t in Valentin B i d o v e c za sodnike za okrožje viš. dež. sodišča ljubljanskega, pravna praktikanta Franc S l a b e in Metod K o m o t a r za avskultanta. Premeščeni so: deželnosodni svetnik Ivan Z e m l j i č v Maribor, sodniki dr. Boris M i h a l i č v Maribor, Franc Z ö r e r v Slovensko Bistrico, Karl N o v a k v Litijo. — Za velikega župana ljubljanske oblasti je postavljen vladni svetnik Teodor Š p o r n, za velikega župana mariborske oblasti vladni svetnik dr. Fran V o d o p i v e c in veliki župan dr. Viljem B a l t i č za velikega župana sarajevske oblasti. — Upokojeni so: okrajni glavarji dr. Ivan L i n i n g e r, Hugon H o f b a u e r, dr. Srečko L a j n š i č, Ludvik P i n k a v a, Fran L a z a r i n i, dr. Rudolf S t e i n m e t z - S o r o d o l s k i in vladni svetnik dr. Josip D e r m a s t i j a, veliki župan dr. Otmar P i r k m a j e r je stavljen na razpoloženje. — Odvetniško pisarno so otvoriti: Anton B u l o v e c, dr. Drago M a r u š i č, dr. Henrik T u m a in dr. Ivan S t a n o v n i k v Ljubljani, dr. Anton M u l e j v Mariboru in dr. Adrijan Z u p a n č i č v Novem mestu. — Umrli so: dvorni svetnik in podpredsednik deželnega sodišča v Ljubljani Fran R e g a l l y, notarja dr. Fran S t r e l e c v Ormožu in dr. Lovro B a š v Celju, deželnosodni svetnik Ivan P i r n a t v Slovenski Bistrici, emer. notar Josip S m o d e j v Velikih Laščah, vladni svetnik Evald H o v a n s k y, deželnosodni svetnik v pok. Ivan N o s a n, odvetnik dr. Josip L a v r e n č i č in notar dr. Karel S c h m i d i n g e r. — Ostavko na državno službo sta podala avskultanta Otmar S k a l e in dr. Igo G r u d e n. Izvrševanju notarijata se je odpovedal notar Fran S t r a f e l l a v Ptuj.

